

ÚJ KIADVÁNYOK

A Névtani Értesítő 18. számában (1996) 137 - 139 p. megjelent ismertetésem óta a Namenforschung kézikönyv második kötete, valamint külön kötetben a névmutató is elhagyta a nyomdát. A háromkötetes, összesen 2259 oldalnyi tejedelmű alapl mű pontos bibliográfiai adatai a következők:

Namenforschung. Name Studies. Les noms propres. Ein internationales Handbuch zur Onomastik. 1. Teilband. Hrsg. von Ernst Eichler, Gerold Hilty, Heinrich Löffler, Hugo Steger, Ladislav Zgusta. Berlin, New York: Walter de Gruyter 1995. XXI. + 977 S. (= Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft. Hrsg. von H. Steger und H. E. Wiegand. Band 11.1.)

Namenforschung. Name Studies. Les noms propres. Ein internationales Handbuch zur Onomastik. 2. Teilband. Hrsg. von Ernst Eichler, Gerold Hilty, Heinrich Löffler, Hugo Steger, Ladislav Zgusta. Berlin, New York: Walter de Gruyter 1996. XXX + 912 S. (979 - 1890 S.) = Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft. Hrsg. von H. Steger und H. E. Wiegand. Band 11.2.

Namenforschung. Name Studies. Les noms propres. Ein internationales Handbuch zur Onomastik. Registerband. Hrsg. von Ernst Eichler, Gerold Hilty, Heinrich Löffler, Hugo Steger, Ladislav Zgusta. Berlin, New York: Walter de Gruyter 1996. XXXII + 369 S. (1891 - 2259 S.) = Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft. Hrsg. von H. Steger und H. E. Wiegand. Band 11/Register.

VINCZE LÁSZLÓ

Seibicke, Wilfried: Historisches deutsches Vornamenbuch. Bd.1: A - E. Berlin, New York: Walter de Gruyter 1996. XCVII + 712 S.

A történeti német keresztnévlexikon az első olyan kézikönyv, amely szinte az egész német nyelvterületről 1400-tól kezdve közöl nyomtatott és kéziratos forrásokból származó névadatokat. A szerző művét négy kötetre tervezi. A második kötet előreláthatólag 1998 őszén hagyja majd el a nyomdát.

A névcikkek ábécé sorrendben követik egymást, tartalmazzák a nevek etimológiai magyarázatát és használati körét. Wilfried Seibicke könyvét olvasva választ kapunk arra a kérdésre, hogy adott név használatát engedélyezheti-e az anyakönyvi hivatal vagy sem. A lexikon tájékoztat bennünket a nevek kiejtéséről, írásmódjáról, a védőszentek neveiről és a legfontosabb források bibliográfiai adatairól is.

A hiteles adatokra támaszkodó pontos szófejtések, névtani kérdésekről közölt bírósági határozatok, nyelvtörténeti adatok valamint az irodalmi hivatkozások lehetővé teszik a szótár sokoldalú felhasználhatóságát. A kézikönyvet haszonnal forgathatják a nyelvészek, anyakönyvi hivatal munkatársai, az anyakönyvi hivatalokat felügyelő szervek dolgozói, valamint a névtani döntésekkel foglalkozó bírósági szakemberek is.

VINCZE LÁSZLÓ

Николаой Ковачев: Честотно-етимологичен речник на личните имена в съвременната българска антропонимия. Велико Търново, 1995. 7–620.

Nyikolaj Kovacsev keresztnévgyakorisági és etimológiai szótára a bolgár névtudomány egyik kiemelkedő alpműve. A szerző az 1900-as évektől 1980-ig 13770 férfi és 19718 női keresztnévet vizsgált meg a mai Bulgária egész területén. Művében az ország területét négy nagy tájegységre osztja fel, majd felsorolja az egyes tájegységekhez tartozó kerületeket. Kilenc nagy idősíkot állít fel. Ezek a következők: I. –1900-ig; II. 1901–1910; III. 1911–1920; IV. 1921–1930; V. 1931–1940; VI. 1941–1950; VII. 1951–1960; VIII. 1961–1970; IX. 1971–1980.

A szótár gerincét (31 - 580) a szócikkek alkotják. A szerző szócikkeit a vizsgált keresztnévvel nyitja, külön feltünteti, hogy női vagy férfi névről van-e szó, megadja az egyes idősíkokban, valamint a négy nagy tájegység területén (DNY, ÉNY, DK, ÉK) az adott név előfordulási számát.

Megtalálható szócikkeiben az egész ország területéről a vizsgált név százalékos eloszlása, valamint változatai más nyelvekben. A szócikk végén Kovacsev rátér a keresztnévek etimológiájára, valamint kicsinyítőképzős változatainak ismertetésére. Az 583–601 oldalakon 15 jól áttekinthető statisztikai táblázat található, majd ezt követi a 605–620 lapokon a személynév kutatás legjelentősebb külföldi (főleg szláv nyelvű) szakirodalmáról összeállított bibliográfiai jegyzék.

A fontos kézikönyvet haszonnal forgathatják a szláv nyelvekkel foglalkozó szakemberek. A könyv végén szereplő statisztikai táblázatokat, a néveredeztetéseket a névtan hazai kutatóinak figyelmébe ajánlom.

VINCZE LÁSZLÓ